

రండోయ్
గుండెల్ ఉంటే!
థమథమ మ్రోగే
థక్కల పిలుపులు
వీరుల చెవులకు
విందులు చేస్తాయ్,

*

*

విందులు కోరని
మంద భాగ్యులూ
నాతో రావద్దూ!
దారి పొడుగునా
శూరగీతములు పాడుచు పోదాం వస్తారా?

కొడలి...రాజా.

మీ జవసత్వాల నిలకడకు

బ్రహ్మచర్యం

చదవండి. రూ॥ 1—0—0

మ హా ప్ర స్థా నం

మరోప్రపంచం, మరోప్రపంచం
మరోప్రపంచం పిలిచింది.
పదండి ముందుకు, పదండి త్రోసుకు
పోదాం, పోదాం, పైపైకి...

కదం త్రొక్కుతూ, పదం పాడుతూ
హృదంతరాళం గర్జిస్తూ
పదండి పోదాం వినబడలేదా
మరోప్రపంచపు జలపాతం?
దారి పాడుగునా గుండె నెత్తురులు
తర్పణ చేస్తూ పదండి ముందుకు:
బొటాలు నడచీ, పేటలు కడచీ
కోట లన్నిటినీ చాటండి!
నదీనదలు, అడవులు, కొండలు

ఎడారులా మన కడిగి?
పదండి ముందుకు, పదండి త్రోసుకు
పోదాం, పోదాం, పైపైకి...

ఎముకలు క్రళ్ళిన, వయస్సు మళ్ళిన
సోమరులారా! చానండి!
నెత్తురు మండే శక్తులునిండే
పై నిక్షలారా! రా రండి!
హరోం హరోం హర, హర హర - హర హర,
హరోం హరా యని కదలండి
కనపడలేదా మరోప్రపంచపు
అగ్ని కిరీటపు నిగ నిగలు
ఎర్ర బావుటా ధగధగలు
హోమ జ్వాలలు భుగభుగలు!

• శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు •

దేశంకొసం ఆహుతి అయిన

దే వీ జోన్

చూడరూ! వెల ఎనిమిది అణారే?

ఎర్ర జెండా

*

*

ఎగరాలి ఎగరాలి

మన ఎర్ర జెండా

అదురు బెదురూ లేక

అడైదియును లేక - ఎగరాలి.....

*

*

సామ్రాజ్యవాదంబు

సమసిపోవంగ

ధనిక వాదంబింక

దగ్గమైపోవ - ఎగరాలి.....

*

*

కార్మికుల్ కర్ర కుల్

కరము కరమూ గల్పి

జై మనకు జై యంచు

జేజేలు కొట్టంగ - ఎగరాలి

*

*

కూలోళ్ళగొంతులో

కొన పూపిరుంచేను

పేదరైతూ మేన

వేసి రక్తాముంటె - ఎగరాలి...

తుమ్మల వెంకట్రామయ్య.

నీతులు కావాలా ?

భారతీయ ప్రబోధం

లో వున్నాయి. ఒక ఆణా.

రైతు ధంకా.

మోగిగాలి మోగిగాలి
మూరైతు ధంకా
అనుమానమే లేక
ఆలస్యమేలేక-మ్రోగాలి!

మితవాద ధోరణుల్
మంట గలియంగా
మోసగాళ్లంతాను
మాయమైపోవ॥ మ్రో ॥

ఒక్క రైతుల బాధ
బాసిపోవంగా
రక్కసీండ్లెల్లూ
రాలిపోవంగ - మోగిగాలి॥

—కాశీవిశ్వనాథ చౌదరి.

1 2850
22

అంతర్జాతీయ గీతం.

ఆకలి మంటచే మలమలమాడే
అనాధులందరు లేవండోయ్!
హింసారతిని సహించగలేకా
ఈనడించినది ధర్మంబెల్లా,
మంచి దినాలూ రానున్నాయీ
మనకందరకును లేవండోయ్!
సాంప్రదాయములె కొంపదీసె నీ
సంకెళ్ళను వే నెగురగొట్టగా,
దాసత్వమునూ తరిమివేయగా
దాసులందరును లేవండోయ్!
ఇంతకాలమూ అనామకులుగా
యే మూలనొ మన్నణచియుంచినీ,
అంతర్జాతీయ పక్షమే అశేష
మానవకులమై పోవున్,
ప్రధానమగు నీ యంతిమ పోరాటములో
పాల్గొన నందరు లేవండోయ్.

నేలకు, రైలుకు, నిధులకు, గనులకు

నేతలై నవారందరి గనుడి,

వారి భోగమూ, వారల దర్శ

వారియోగమూ, వారల దర్శం,

ఏ రెక్కల కష్టంబోకాదా?

ఈగతి మన కష్టారితములా

యెవరో కొందరి భోగత్వముకై

ఇరుపప్పెరియల మూలుగుచున్నది!

ఇప్పుడు దానిని తిరిగి యిమ్ముని

అందర మొక్కటై తొందరచేయుట,

న్యాయముగా మన కొచ్చెదెంతో

అది రాబట్టుటకే సుమ్మండి,

అంతర్జాతీయ పక్షమే

అశేష మానవ కులమైపోవున్,

ప్రధానమగు నీ యంతియ పోరాటములో

పాల్గొన నందరు లేవండోయ్!

కార్మిక కర్షక సంయోగంబే

కిషోర్వలందరి కలయికయే,

పాటుపడే మన యందరి పక్షము

మనదే డేశం, ప్రజలము మనమే,

పనికి దొంగల వారల కీచ్చట

పసిలేదండీ ప్రవేశించగా,
 అబ్బబ్బా! మన రక్త మాంసముల
 హరించి యెందరు తెగబలిశారో,
 ప్రజల యశాంతికి కారణమగు నీ
 రక్త పిపాసుల పీడ వదిలితే,
 దేశ వ్యంతటను శాంతి తేజమే
 దిక్కుదిక్కులను ఆనందంబే,
 అంతర్జాతీయ పక్షమే
 అశేష మానవ కులమైపోవున్,
 ప్రధానమగు నీ యంతిమ పోరాటములో
 పాల్గొన నందరు లేవండోయ్!

టాలుస్తాయి హాస్య రచన
 కర్నకుని కాలగతి
 ఎరుగుదురా? 0—2—0

కూలి పాట

కూలిబందరు ఏకమైతే,
కూటికీ తరుగేమిరా
కూలివాండ్రలోనె బల మీ
కాలమందున నుండెరా

కూలివాండ్రమైన మనకు
కులములెందుకు తెలుపరా
కూలివాండ్రమైన మనము
కలసియుండము సోదరా;
అన్నా! కూలీ లేకము కావలెరా!

కష్టపడి యీ మేడలన్నీ
కట్టినది మనమేకదా
కష్టపడి యీ స్వాక్రీలు
కట్టి పారెల కిస్తామి

కష్టజీవులమైన మనకు
గుడిసెలే గతియాయెరా
కష్టపడి పని జేయుచున్నను

కడుపు నిండుట లేదురా
అన్నా! కూలీ లేకము కావలెరా॥

ఎండ వానల కోర్పి మనము
కండలను కరగించియు
దండిగా రక రకములైన
ధాన్యముల పండి స్తిమి

పండిన పంటంత సోమరి
జోతులకు తెచ్చి స్తిమి
తిండిలేకను చెట్టుగుట్టల
తిరుగుతూ మనముంటిమి;
అన్నా! కూలీ లేకము కావలెరా॥

మనము గుడ్డలు నేసియిస్తే
వాళ్ళు కట్టూకొంటిరి
మనము యిండ్లు కట్టియిస్తే
వాళ్ళు కాపుర ముండిరి

మనము పండిస్తేను పంటను
వాళ్ళు అన్నము తింటిరి
మనము కష్టము చేయుచుంటే
వాళ్ళు సుఖముగ నుండిరి;
అన్నా! కూలీ లేకము కావలెరా॥

మనము మనుజుల మన్న సంగతి
మరచిపోయిరి వారలు
మనము చేసిన కష్టమంతా
మంటలో కలిపేసిరి

మనము మూఢులమంచు పైగా
మాటలెన్నో పల్కిరి
కనికరము సుంతైన లేను
కతివముగ బొద్దించిరి;
అన్నా! కూలీలేకము కావలెరా॥

ఒకడు అన్నము తినుట యెందుకు
ఒకడు మాడుట యెందుకు
ఒకడు మేడలో యుండు టెందుకు
ఒకడు గుడిసెలో యెందుకు;

ఒకడు అధికారెందుకూ మరి
యొకడు దాసుండెందుకు
ఒకడు ఎక్కువ యోదకూ యిం
కొకడు తక్కువ యెందుకు
అన్నా! కూలీలేకము కావలెరా॥

ధనము ధాన్యము తరగనంతా
దేశమందున నుండెరా

తినుటకున్నప్పటికి దానికి
దూరమై పోయామురా

ధనికులే యీ సంపదంతయు
ఆనుభవించుచు నుంజిరి
తినుటకున్నము లేని మనకు
దానిలో హక్కుందిరా

అన్నా! కూలీలేకము కావలెరా॥

సమ్మెలోనే సాగను యున్నది
సూటిగా యోచించరా
సమ్మె జేస్తే కూలీ యెక్కువ
చక్కగా మనకొచ్చురా

సమ్మెయే మన పాపముకారకు
ను తెచ్చెట్లుగ తగులురా
సమ్మెయే కూలీల కెల్లను
చక్కని గురుమంత్రము;
అన్నా! కూలీలేకము కావలెరా॥

పి. లోకనాథం.

ఓ వేదరైతా !

మన బొమిక గూడల్లో - మన ఎండు గుండెల్లో
స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని - ప్రజ్వరిల్లుడంటే
తొలగదా దాస్యంబు - కలుగదా స్వేచ్ఛ.
మల మలా మాడుతూ - మ్రగ్గి పోవుటకన్న
దిక్కు లేదా మనకు - తెన్ను లేదా వేరే ?
ఎన్నాళ్లు వేచినా - ఎన్నాళ్లు వోర్చినా
శాంతిలేదా మనకు - సౌఖ్యమే లేదా?
ముప్పొద్దు లందు నా - మురికిమేనీ తోడ
పొలము లోపలబడి - నలిగి పోతున్నాము
ఇంటి కొచ్చామంటే - యింతగంజే లేక
కడుపు మంటాతోటి - కావేపోతున్నాము
మన బొమికలను గొట్టి - మన రక్తమును పిండి
ఎన్నాళ్లు ఏలుతారీ - ధనికు లీ ధారలు

తుమ్మల వెంకటరామయ్య.

కూ లో డా ?

ఎండలో వానలో । ఏనాటి కానాడు
బండచాకిరి చేసి । బ్రతుకుతాపేగాని,
దినము నీ కూలితో । కూలోడా!

తిండ్లైన దొరకునా కూలోడా!

కర్మమంటా, మోకరి । ధర్మమంటావు నీ,
కడుపుమాడ్చక దొరల । కడుపునింపూతావు

కట్టమంతా నీది । కూలోడా!

కలిగినోళ్ళది సుఖము । కూలోడా!

పగలు రాతురు లెల్ల । పాటుపడి నీ దొరకు,

పండించి కొట్లన్ని నిండించుతావు మరి,

పట్టెడన్నము లేక । కూలోడా!

పక్షిలా తిరుగుదువు । కూలోడా!

పండినా యెండినా । భయమేమి లేకుండ,

దండిగా నీ దొరకు । ధన ధాన్యముల చేర్చి

జని లేనిచో నీవు ॥ కూలోడా!

పస్తే పడుండాలి । కూలోడా!

పాడి పండ్లు గట్ల । ప్రియపు లుంటానికని,

మేడ వివెలు గట్టి । మిగుల శ్రమ పడు నీకు,

ఉండ నిల్లా లేదు । కూలోడా!

పండ మంచము లేదు । కూలోడా!

దొరలు నీ చాకిరిని । దోచుకొని తింటూంటె,

తిరుగబడి నీ వెపుడు । తిప్పులెడుతావాయని,

కర్మముని చెపుతారు । కూలోడా!

కంగారు పెడతారు । కూలోడా!

పంచదారను మించు ॥ పండనూ చిరుతిండ్లు,

ఎంచరానివి ఎల్ల । ఎపుడు పండిస్తావు,

కంచ మున్నము లేక । కూలోడా!

కుమలిపోతున్నావు । కూలోడా!

చీనిచీనాంబకములే । చిత్రముగ నేసావు,

వాటి నన్నిటి దొరల । నశిముచేసే నీవు,

జానెడైనా లేక । కూలోడా!

చలిలోనె చస్తావు । కూలోడా!

గాప్తాళ్ళు నలుగురూ । కూడి నన్నలయించి,

రెప్పుడూ సుఖపడుట । యేమి టంటావనే,

తప్పుడూ శాస్త్రాలు । కూలోడా!

దాపరం చేశారు । కూలోడా!

రాయిలాగున్నపుడు । హాయిగా చేయించి,

నీ గడ్డరక్తాన్ని । నిలువునా పీల్చేసి,

డిలుపడిపోగానే । కూలోడా!

దగ్గటకె రానీరు । కూలోడా!

నీ కష్టమే లేందె । నిల్వలేనీ దొరలు,
ఏనాడు కష్టపడ । కెమరు తిరుగుదువోయని,

దైవ శాసనమించు । కూలోడా!

తలపెక్కి నెచ్చేరు । కూలోడా!

సోమారు తానేటి । శ్రీమంతు లెల్లారు,
నీశక్తి చేతనే । నిలుచుండినా గాని,

నీమేలు కోరరూ । కూలోడా!

నిన్న పశువలటారు । కూలోడా!

నీవు తినియో తిక్క । నిత్యమూ నీ దొరకు,
పావలా డబ్బులకు । పనులన్ని జేసితే,

తిచ్చెన్నో తిడతాగు । కూలోడా!

దొంగవని తంతారు । కూలోడా!

ఎక్కడా యేనాడు । ఏలోటు రాకుండ,
చక్కగా నీ దొరను । సౌఖ్యపెట్టే నీకు,

రెక్కలాడనినాడు । కూలోడా!

దొక్కకూడాడదే । కూలోడా!

కుడువ కూడూ లేక ! కట్ట గుడ్డా లేక,
కడుపు మండినపుడు । కరుకెక్కతావనే,

దడిపించుతారు నిను కూలోడా!

డేవుడని దైవమని! కూలోడా!

కష్టపడ్డాగాని! కడుపుమాడే నీ
చస్తాంటే చూచేటి! చచ్చుదేవుని చూసి,

భయమేల భక్తేల! కూలోడా!

భుక్తికీ చూచుకో! కూలోడా!

ధనవంతు లనియేటి! పేదవాళ్ళనియేటి,
సంఘాలు రెండేను! స్థిరముగా నున్నాయి,

ఒకదాని కొకటికీ! కూలోడా!

ఎప్పుడూ యెడ పెడయె! కూలోడా!

నిజమునూ గ్రహించి! నిలువు దోపిడి నాపి,
శక్తిగల్గిన నీదు! సంఘ శ్రేయము గోరి,

కళ్ళు తెరచి నీవు! కూలోడా!

కాలు ముందూకేయి! కూలోడా!

ఊరకుంటే నిన్ను! ఓడ్చివేస్తారెంక,
మత్తోదిలి లేవోయి!

నీ ధాక తెదుగేది! కూలోడా!

నీరాక కడ్డేది కూలోడా

గద్దె లింగయ్య
వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు.

వేదోదా!

లేవోయి లేవోయి వేదోడ

లేచి రారమ్మాయి వేదోడ

పవలు రాతురు లసక పండించి పోస్తావు

తినుట కైనా లేదు తిప్పలెందుకు నీకు లే॥

కష్టమా నీవంతు కలిగినోళ్ళది సుఖము

నీచుడవు నీవైతె సోమారికే పూజ లే॥

పనిలేనిచో నీకు పరిహారమే లేదు

బలముడిగి పోగానె పారద్రోలుతారు లే॥

అన్నదాతకు నేడు అన్నమూ కరవాయె

కూలివాడూ కుడువ గంజైనా లేదాయె, లే॥

మనిషిగా పుట్టేవు మానమే లేదాయె

వరువులేని బ్రతుకుపై యీన పడదేల, లే॥

చదువు సంధ్యా లేక చచ్చు పీఠ గ రీతి

చలము లేకా నీవు సేవ చేసెదవేల, లే॥

ధర్మమూ దాగుంచి న్యాయమూ నశియించె

మోసమే మెరుగాయె దోపిడీ దొడ్డాయె, లే॥

దేవుణ్ణి గీర్వుణ్ణి దేవురించెదవేల

సోమారి సోతురూ జడిసి కృంగెన వేల లే

ప్రకృతీ ప్రిసాద ఫలితాన్ని పొందంగ

శక్తి హక్కులు నీమ చేతిలో నుండంగ, లే.

— గ దె లింగయ్య.

పురిరప్పి బిల్లందు అభ్యుదయై న

డీ వే ల ర

జీవితము చదివి రికారి. అర్థరూపాయి.

కూలీల రాజ్యం?

కూలీల శృమతి మనము కూలీవాళ్ళము మనము,
కుదూగుడ్డ లేక కుమిలీ పోతూన్నాము,
మేడాలుగట్టేము, మిడ్డలు వేసేము,
కూర్చుందుకై నాను గుడిసెన లేదండి,
మిల్లాలు గట్టేము, సెల్లాలు నేసేము,
గోచీకేనా బాబు గుడ్డింతలేదండి,
చేనూలు దున్నేము చెట్లాను నాటేము
గంజిన్నీకైనాను కరివయ్యె మనకండి,
చదువూకోసము పాఠశాలాలు కట్టేము,
చదువూలేక మనము చవటలై పోయాము,
బ్యాంకులు గీంకులు పెద్దంగ పెట్టేరు,
కూసిరితయైనాను కూలోడి కివ్వరు,
చదువూలు గిడువూలు చాలాగ నేర్చేరు,
చదువూ లేనోళ్ళాను చవి వేస్తున్నారు,
సోపాలిబము నచ్చు బోహదు కొద్దాము,

జోగూల భోగాలు చూరమై పోతాయి
 పనిచేయువాడేను ఫలమందుకొంటాడు,
 పాటుపడనివాణి పస్తుండబడతాము.
 శక్తికొలది పని రక్తిగ చేయించి,
 అవసరమునుబట్టి అనుభవమిస్తాము,
 పైరూలు, పంజూలు ! పండించువారి కే,
 భూమియంతాకూడా ! భుక్తమై పోవాలి॥
 కౌలు కిచ్చేబాబు ! కాల్మీదకాచేసి,
 కులికేటి కామందు ! కూలిపోవాలండి॥
 ఆస్తిసాస్తులన్ని ! అందరివి కావాలి,
 అందరు సమమూగ ! అనుభవించొచ్చండి॥
 ఆడోళ్ళ కష్టాలు ! ఆఖరైపోవాలి
 అన్యాయమూలన్ని ! అడుగంటిపోవాలి॥
 కులమూ, గిలమూలన్ని ॥ గోతులో పడవాలి॥
 చేతిసిండా పని ! నీతిగా కల్పించి,
 ఆకలి చిచ్చూను ! ఆర్థివేసామండి॥
 సొంతాస్తులన్నీను ॥ సున్నామైపోతేను,
 మోసాములన్నియు ! మాసి పోతాయుంకి॥
 రైతే రక్తకుడయ్యి ! ర్యాచక్రము నేడ,
 రైలుమంచు ఓపు ! రంజిల్లు జనమూలు॥
 కూగోడు యెసీమ ! కూక్కిని కులుకూతు,

శుభ పెళ లాడించి । బళిబళి యనిపించు
 అప్పుడు శాంతాము । అప్పుడు సౌఖ్యాము,
 అచ్చోట ఆనంద । మచ్చోట సర్వాము॥
 అమరా రాజ్యమద్ది । అనుమాన మదియేల
 సామ్యవాదము నాకు । సామ్యమెచ్చట బాబు॥
 సమ్మెయె సరియైన । సాధన మండోయి,
 కూలీల రాజ్యాము । కులుకుతూ వస్తుంది॥
 ఎర్రాని బాపూట । ఎగరాలి ఎగరాలి,
 సోదార భావాము । వ్యాస్తాము గావాలి॥

—నుద్ధారి అన్నపూర్ణయ్య.

సామ్యమంటే ఏమిటో.

సామ్యవాద సిద్ధాంతాలు

చదివితే తెలుస్తుంది. రెండవాయి.

దేవుడుంటే?

లోకాలెల్ల సృజించియు దయతో
సాకెడువాడొక దేవుండుంటే

సౌఖ్యములెల్లను కొందరహా; అగ
చాటు కొందరి కమరూపనేలా?

నానాభంగుల నిరంతరమును

దీనుల బోచెడి దేవుండుంటే
మానవ పశువుల భంగి ధనాధ్యులు
దీనుల దోచుక సుఖపడుటేలా?

అసవరతంబును దిక్కులేని ప్రజ

గనుగొని బోచే దేవుండుంటే
తినను కట్టుకొన లేక కోట్ల ప్రజ
దిన దినమును పడి చావగనేలా?

ఆసన్న శరణ్యుండై యూర్తుల

కాపద దీర్చే దేవుండుంటే

పాపము పుణ్యములేని ధనాధ్యుల

పరజన వీడన సాగుటలేలా?

దానము ధర్మము నివార్చు

దాడి వెడలగల దేవుండుంటే

మానవుడొక మానవుడు అన్నమని

మాడి చచ్చినా భయపడదేలా?

ధర్మాధర్మ విచక్షణ జేయుచు

ధర్మబద్ధుడౌ దేవుండుంటే

ధర్మముగా చెమటోడ్చి బ్రతుకు ప్రజ

దారిద్ర్యంబున మగ్నగనేలా?

అనుచిత వర్తనులను దండింపగ

ఘనుడనగాబడు దేవుండుంటే

మనుజుడు సోదర మనుజుని గొంతుక

ధనమునకై తెగగోయుటలేలా?

ఏయేకడ నెపుడేమి జరుగునది

ఎరుగక గలిగిన దేవుండుంటే

మాయ అర్పకులు “దేవుడి పేరును

మానోరని” ప్రజ దోయుటలేలా?

ఆది అంత రహితుండై జగముల

కన్నిటికిని ఒక దేవుండుంటే

మా దేవుండని మీ దేవుండని

మనుజులు పోరుట మాన్పడదేలా?

ఎల్ల జగ

వెలిగెడి దేవుం డొకరుండుంటే

చిల్లర దేవుళ్ళి లోకమును

చీకాకొనరుప మాన్పడదేలా?

అణువు మొదలుగా చరాచరంబుల

ఆత్మలన్నిటను దేవుండుంటే

మనుజుడు తనకై ప్రకృతి సర్వమును

మారణజేయుట మాన్పడదేలా?

సకల జీవులూ సుఖపడునట్లుగ

సంరక్షించెడు దేవుండుంటే

ఒకరిని దోచుక ఒకరు సుఖించుట

ఒకనాడేనియు మాన్పడదేలా?

పాపముజేసిన నోపక దుష్టుల

బట్టిశిక్షలిడు దేవుండుంటే?

పాపములందే బ్రతికేవారికి

ఆపదలైనా గూర్పడదేలా?

అనయము సత్కర్మాచరణాత్ముల

పనిగొని బ్రోచే దేవుండుంటే

ఘనులగు నజ్ఞులే నిరంతంబును

కష్ట నష్టముల పాలుడుటేలా?

అతని సృష్టి

ఒకటే యనబడు

మతమని గితమని మాయలుచేసె

పతితుల నతగా డేమనడేలా?

జగములంతటా నిబిడికృతుడై

భగవంతుండగు డేవుండుంటే

జగము పుట్టినది మొదలు యేరికిని

సాక్షాత్తుగ కనుపించడడేలా?

—శ్రీ వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు.

కాంగ్రెసు మంత్రులచే నిషేధము తొలగింపబడిన,

అన్న

రష్యన్ నవల సుమా : హా 1—8—0.

—

రమ్యమౌ మూర్గము

చంద్రబింబం వోలె
చల్లగా వెలయుచును
భువినెల్ల వ్యాపించి
భూజనుల బ్రోచేటి

కార్మికోద్యమ నమ్మరా !
సోదరా !!

కర్షకోద్యమ నమ్మరా !!!

రాజవర్గంబనక
రైతు వర్గంబనక
సమముగా జేసేటి
సర్వదేవతవంటి ||కా||

రాజవర్గమువలన
రాజిల్లు చున్నట్టి
బానిసత్వమునుండి
బాయంగ జేసేటి ||కా||

వసుధయ
సోదరత్వంబును
శోభింపజేసేటి || కా ||

సోమరిపోతులకు
చోటులేకను చేసి
పాటుపడువారలే
పాలించుమన్నట్టి || కా ||

ఉదర పోషణముకై
ఉద్భవించిసయట్టి
వృత్తులన్నిటియెడల
వృద్ధిచేబూనిన || కా ||

రైతు కష్టములెల్ల
రయమున సాధించి
కూలి సోదరులకు
కూడు కల్పించేటి || కా ||

కార్చిచ్చువలె
కాల్చి వైచుచునున్న
ధనిక తత్వంబును
దగ్గంబు జేసేటి || కా ||

కాపాడు దేవతని || కా ||
కష్టజీవుల నెల్ల
కాపాడు దేవతని || కా ||

పూరిండ్లు మనకింక
పూర్తిగా పోగొట్టి
ఆనంద భవనములు
అంతటను కల్పించు || కా ||

విద్యా విజ్ఞానమును
విశదముగ కలిగించి
అజ్ఞాన తిమిరమును
అంటకుండగ జేయు || కా ||

రైతు హక్కుల నెల్ల
రయమున గాపాడు
రాజ్యస్థాపన కిది
రమ్యమౌ మార్గమని || కా ||

మల్లిపెద్ది కృష్ణమూర్తి.

“ఏకుల మే కులమని”

“ ఏకుల మేకులమని మమ్మడిగిన
ఏమనిజెప్పను లోకులకు?

లోకులకు పలుగాకులకు

దుర్మార్గులకు ఈ దుష్టులకు”

బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యశూద్రులకు

ప్రాణమువంటిది మా కులము

ధర్మ మార్గమున దప్పక నడచుచు

ధన్యతనొందే దీ కులము || ఏ ||

కోటులురానీ కోటులు బోనీ

మాటను దప్పదు మా కులము

ఏటి వెల్లువల కెన్నటికైనను చేటును

జెందదు ఈ కులము || ఏ ||

అందగ రానటువంటి ఫలంబుల

కట్టులుజాచదు మా కులము

పొందుగ దొరికిన కొంచెముతో

సుఖమొందును తృప్తిని మా కులము || ఏ ||

“ఛండాలరు చీ పొండ”ని కసిరిన

అండ బొయసిది మాకులము మీ
రుండు పురంబుల జొరసికుంకిన
చండదు కినియదు మాకులము ॥౧॥

ఎండకు వానకు బంకక పైరుల
పండించేడే మాకులము ఆ
పండిన పంటల ప్రభు కట్టించి
పాలును గోరని దీ కులము . ॥౨॥

బ్రాహ్మణ వీధుల రాళ్ళకుంకిన
బొయదు తిట్టదు మాకులము ఈ
పాప బేమని తిరుగడక తన
పాటింబోవును ఈ కులము ॥౩॥

అష్టకష్టముల జేసియు పింగడికి
కష్టపడేదే నాకులము ఆ
దృష్టము ఈ తీరాయ . నాకులము
నష్టము నెంచదు నా కులము ॥౪॥

పరులమేలె తన మేలును ఘర్మపు
పరువు నిరీపెనది నా కులము
పరగ నమ్మిన యజ్ఞము ? తన
ప్రాణము నిచ్చే దీ కులము ॥౫॥

గానాయాదు.

సత్తాలో లెండి

సామ్యవాదమంటే - సమధర్మమేనంట,
సను సౌఖ్యమేనంట - సత్తా ఉంటే మనదేనంటా
కార్మిక కర్షకులారా - వీరాధి వీరులారా
కర్మమనేదీన కపులారా-వీరులుగాకండి॥సామ్యవాద॥
చేసేవారికె ఫలమంట - సోమరిపోతుకు సున్నంట
భూహక్కి రైతులదంట - కార్ఖానలన్నీ కూలీకంట
॥ సామ్యవాద॥

బీదా బిక్కలారా - యువజన సోదరులారా
పశీపాపల్లారా - పరవశులుగాకండి ॥సామ్యవాద॥
మారణయుద్ధాలే-మాయమంట మతకక్షలు మచ్చు
కైన లేవంట
నీనాభేద నిమిత్తమేలేదంట - నీతి నియమాలే నిజ
దేవుడంట ॥సామ్యవాద॥

మానవయోధులారా - మడి దున్నే ధీరులారా
కార్యకలాపులారా-కలియకతోలెండి ॥సామ్యవాద॥

పి. రామమూర్తి.

జింగ్లి చేష్టలు.

బక్కరై తులూ
పేగులు పిండి
డిన్నరులంటూ
దొరలకు కుడుపు॥

రై తు బిడలా
చెంజూ పల్లెం
వేలం పరచీ
వెలదుల కిచ్చా॥

బక్కరై తుకో?
బడిత పూజలూ
గిండి రేసులూ
దంకిగ పదలూ॥

కర్రకాంగనా!
గాజులు లాగీ
అఫ్ఫసరను
అహ్వనించే

కాశీ విశ్వనాథము.

చచ్చిన శవంలో కూడ పూపిరిపోస్తుంది

కా ప్రేమే దే దీ మి ట్రాప్

జీవితము. ఒకటా

మించు శ్రమకొర్చి
 కండలును ర కమే ల నెట్టి
 ఒడుగులము దీనులమిదె మా పడెడునట్టి
 గోడు వినియైవ మమ్ము కాపాడు మమ్మ!
 పేదజనముల చింత! ఓ పిచ్చముంత!

న్యాయమని ధర్మమని మాయ నాటకాల
 నాడు పెద్దమనుష్యులేనాడొ నీడు
 తలను రెండు పేళ్ల వరుస దగ్గరొవ
 గొరిగినారలు మా కడుపు కోయలేక
 పేదజనముల చింత! ఓ పిచ్చముంత!

ఎముక లకుగంగ జేసిన యింత శ్రమకు
 అక్రమంబున కనుమూసి అపహరించి
 భోగముల దూగు ధనికుల పొంతజేరి
 తిరిపెనుటు వారలిచ్చు బత్తెమున నీవు
 సగము కుంచించి మమ్మిటు చంపుచుంటె!
 పేద జనముల చింత! ఓ పిచ్చముంత!

అకటను ముప్పు జపి తా మనుభవించి
 పూర్వజన్మ కర్మమనియు, పుణ్యమనియు
 మతముపేర మమ్మాదార్చి మాయ జేయు
 వారి మాయల నొక మాయవై జనించి
 మా కడుపు మాడ్చి మము జంపు మార్చినై తె
 పేద జనముల చింత! ఓ పిచ్చముంత!

మా బడుగు దేహములు గాంచి మా విషాద
 దీన రవములు విని ప్రాణమేని లేని
 కఠిన శిలలే కరగి పారి కాల్యగ్నై
 మనుజుని కటిక గుండెలే తొనుక వాయె
 మమ్మ నీవైన రక్షించి మనువ వమ్మ
 పేదవారల చింత! ఓ పిచ్చముంత!

తనువు తనువెల్ల వారికై ధారవోయు
 నీట్టి మమ్ముల జంప నృజించినారె
 అడచినను అగరాని ఈ కడుపు చిచ్చు
 కాబ్బకుండునె ధనిక దాష్ట్యాలనెల్ల
 పేద జనముల చింత! జీతాల ముంత!

తోడి మనుజులు మమ్మిట్లు త్రోసినైవ
 దేవుడనెడివాడున్న మా దిక్కు గనడె?
 ఉండెనో. లేదో మా కేల వుత్తగోల;
 నేడు మమ్ముల గాపాడ నీవె గతియ
 పేద జనముల చింత! ఓ పిచ్చముంత !

నారపరెడ్డి రామరెడ్డి.

కార్మిక కర్షక శక్తి

మతము పేరితో - మాయలు జేసే
జక్కబడుగులా - రెక్కల కప్పం
ఫలితంబుతా - దోపిడిజేసే
భోగలాలసత - ప్రోద్దులు బుచ్చే
ధనికుల్లారా! దనుజల్లారా!
కార్మిక కర్షక - శక్తి సముద్రం
మూర్ఖులు చున్నది - చూడండోయ్
మాయ నాటకముల - మానండోయ్.

కూటికి గుడ్డకు - కూడా ననసి
దేవుడ యంటూ - దిక్కులు జూస్తూ
యేడ్చే కండ్లా - కురిసే గత్తం
దోసిల్లాది - త్రావి మడించిన
ధనికుల్లారా! దనుజల్లారా!
కార్మిక కర్షక - క్రాంతి తేజము
కాన్పిస్తోంది కానండోయ్ -
మాయనాటకముల - మనం నండోయ్

పూర్వకర్మముల - కబుర్లు చెప్పుచు
 దేవుని పేరా - దేయ్యము పేరా
 గుళ్ళను గట్టి - రాళ్ళను నాటి
 మీరలు జేసే - ఘోర కృత్యములు
 కుంగుచేళ్ళతో - కూలిపోవు నిక
 ధనికుల్లారా! దనుజుల్లారా!
 కార్మిక కర్షక - విప్లవ శక్తి
 విజృంభించును - జాగ్రత్తోయ్
 మాయ నాటకముల - మానండోయ్.

బడుగు మనుజుల - బక్కపేగుల
 ఆకలి మంటలు - అగ్నికీలలు
 సోమరిపోతులు - బోగలాలసులు
 మిడుతల రీతిని - మాడే రోజులు
 తప్పవు తప్పవు - దగ్గరె యున్నవి
 ధనికుల్లారా! దనుజుల్లారా!
 కార్మిక కర్షక - శక్తి సముద్రం
 ఘూర్చిలుచున్నది - చూడండోయ్
 మాయ నాటకముల - మానండోయ్.

మీరు సృజించిన - చచ్చు సంఘమూ
 దొంగల సంఘం - దోపిడి సంఘం
 కుంగుచేళ్ళతో - కూలిపోవు నిక
 సమాన వాదుల - సత్యసంఘమూ
 రైతూ కూలీ - నవీన రాజ్యం

నవ శక్తులతో - స్థాపన జరిగే
మంచిదినంబదే - కాలపు దెరలో
విశ్వదీపమగు - చాయల రాగితె
కార్మిక కర్షక - శక్తి సముద్రం
ఘూర్చిలుచున్నది - చూడండోయ్
ధనికుల్లారా! దనుజుల్లారా!
మాయ నాటకముల - మానండోయ్.

నారపరెడ్డి రామరెడ్డి.

ఈ భూమి; ధనమూ అంతా అందరిదీ నంటుంది

మన సంపద

ఒక ఆజ్ఞా

మా రై తు

“నూడులే కెదర మొ - కళ్ళి చస్తుంటేను
కడుపార తిని మీరు - కదలేకుంటి”రని
అక్రమంబుల జాటి - మా రై తూ!
ఆవేశమున బల్కు - మా రై తూ!!
ఆగ్రహంబున బల్కు - మా రై తూ!!!

*

*

ఆస్తిపాస్తులన్నీ - అందరికీ పంచేసి
పనిచేసి అందరము - ఫల మనుభవించుదము
అని ధీరతను బల్కు - మా రై తూ!
అది నిజంబై పోవ - మా రై తూ!!
అప్పుడు శాంతిని బొందు - మా రై తూ!!!

*

*

పని లేని నోమరుల - బట్టి పని కల్పించి
ధనవంతు డనుమాట - దగ్ధంబు జేయించి
కర్షకుల రాజ్యమని - మా రై తూ!
కార్మికుల రాజ్యమని - మా రై తూ!!
ఘన పతాకంబెత్తు - మా రై తూ!!!

*

*

ఎట్ట జెండా నెత్తి - యెగురుచుండగ గాంచి
 యెరితయును సంతసము - నెదయందు ఘటియించి
 ఆనందమును బొందు - మా రైతూ !
 అందరిని సుఖపెట్టి - మా రైతూ !!
 అపుడు సౌఖ్యము బొందు - మా రైతూ !!!

*

*

ఎండవానల కోర్చి - యెగసెపడు చలికాగి
 పండించు పంటెల్ల - పన్నుకే సరిపుచ్చి
 కూడు గుడ్డలు లేక - మా రైతూ !
 మూలబడి పోయెగా - మా రైతూ !!
 సోలిపడి పోయెగా - మా రైతూ !!!

*

*

కష్టించు ఫలితంబు - కడుపార తినలేక
 పండించు ధాన్యంబు - భాగ్యశాలికి జేర్చి
 బక్క చిక్కిన మేన - మా రైతూ !
 పలుపాట్లు పడుచుండె - మా రైతూ !!
 పస్తులే పడుచుండె - మా రైతూ !!!

*
 కష్టశీవికి తాగ - గంజీ - యుండ
 ధనికులే భోగాల - తందనా గాడంగ
 యీ యక్రమము జూచి - మా రైతూ !
 మొద దలచ కుండునా - మా రైతూ !!
 మొదిరించకుండునా - మా రైతూ. !!!

— దేవయ్య చౌదరి.

సామ్రాజ్యవాదపు కూట నీతిని కూలంకషముగ

వలస చేశాల సమస్య

తేజనరుస్తుంది. ఒకటా.

చిలిపి బల్లు

నిలువెత్తు చక్కాల - జలదరించే బల్లు
వేలకొలదీ మెల్లు - వేగ పరుగిడు బల్లు
చీఱ్చుకొని గాలిలో - ఎరిగిపోయే బల్లు
పోల్చుకొని నీళ్ళలో - మునిగిపోయే బల్లు

ఏడ చేశావోయి - కూలోడా-

ఎంశ కట్టించావు - కూలోడా-

చిలిపి చిలిపి బల్లు - చేసావుగానీ,

ఎన్నడైనా నీవు - ఎక్కి తిరిగావా-?

నీ కష్ట మెటుపోయి - కూలోడా-

నీ సౌఖ్య మేమాయె - కూలోడా

పెద్ద పెద్దల మంటు - దొంగ లంతాను,

దోచి తింటున్నారు - కూలోడా-

ఎటుగ కుంటున్నావు - కూలోడా-

ఇప్పుడైనా నీవు - ఎదిరించకుంటే,

నీ నెత్తు త్రాగేసి - నిన్న మింగేస్తారు

మేలుకో, మేలుకో - కూలోడా-

మేలుకొని ఎదిరించు - కూలోడా-

ఉక్కు

వొంచ లేదా

దు సమ్మెట పెట్టు

ముక్కలను

లేవోయి! లేవోయి! - కూలోడా -

ఏల భయపడతావు - కూలోడా -

ప్రకృతి నంతా చేత - బట్టినా నంటావు
నాజూకుగా దాన్ని - నడుపుతా నంటావు

ఎవ కోసరమోయి! - కూలోడా

నీకు కానిదియేల! - కూలోడా

చిలిపి చిలిపీ ఒళ్ళు - చేశావుగాని,
ఎన్నడైనా నీవు - ఎక్కి తిరిగావ !!

—ప్రయోగ కోడండరామశాస్త్రి.

కమ్యూనిజం, సోవియట్లను గూర్చిన సందేహాలను

స్టాలిన్ - ల డ్విగ్గ్ ల సంభాషణ

రూపు మాపుతుంది. 0—1—6

అప్పుడే చూడాలి

ఒంట్లో నత్తున లేక - ఇంట్లో గింజలు లేక
త్రాగా ముంతా లేక - ముగ్గిపోవుచునుండె
కల్చిపోవుచునుండె - రైతు
బక్క చిక్కుచునుండె - రైతు.

కట్ట బట్టాలేక - తట్ట బుట్టాలోను
వెట్టి చాకిరిజేసి - పొట్టకూటికి లేక
నష్టాలు పడుచుండె - రైతు
పలు, కష్టాలు పడుచుండె - రైతు.

ఇకనైన మేల్కొనుడు - ఇకనైన చూడండి ముందు
ఇకనైన తుడువండి కళ్లు - ఇకనైన తెలియండి వల్లు
నిజమైన శక్తితో - నిజమైన యుక్తితో
నిజమైన భక్తితో - నిజమైన మనసుతో
చేసేటి సేవయె - కావాలి కావాలి.

మతము భేదముతోను - చుతుల భేదముతోను
బొల్లులాచే తాను - కల్లులాచే తాను
కాలాము బుచ్చాక - ప్రజలలో కలిగేటి
ప్రళయమూ చూడాలి - నిజమేమొ తెలియాలి

నీతి నాదీ లేక
సేవాలు చేయాలి - స్వార్థము లకుండ
రైతుల కూలీల - రాజ్యాము రావాలి
నిజమైన సుఖములు - నిజమైన భోగాలు
నిజమైన స్వాతంత్ర్య - మప్పుడే చూడాలి

రైతున్ని వుడుకెత్తించే

క్రాంతి గీతాలు

పాదండి

౪౯

పోరాలోయ్!

ఎండలో వానలో - గండు చలులలో
ఎంత చేసినా - గొంతుక దిగదు?

పొట్ట పట్టుకొని - పొద్దుగూకులూ
చాకిరి చేసిన - ఆకలి తీరదు!

పుణ్య పాపములు - పూర్వ కర్మలని
ప్రాద్దు పుచ్చకను - నిద్దుర మేలుకొ

దేవ దేవ నను - బ్రోవుమటంచూ
దేవులాడనూ - దేబెరించకూ

నీవు నమ్మినా - దేవుడే వుంటే
కష్టకాలమున - గావడే? నిన్ను

సుత్తీ కొడవలి - హత్తిన జండా
చేత బట్టుకొని - పోరాలోయ్!

ముత్తేవి మాధవాచార్య

ఒ ళ్ల మ ం ట

దేముళ్ళంచూ దేవతలంచూ
మతాలు అంచూ మంత్రాలంచూ
పుణ్యాలంచూ పాపాలంచూ
స్వర్గంబంచూ నరకంబంచూ
రాతిబొమ్మలే రంగళ్ళంచూ
మోక్షము కొఱకే మతము మార్చమని
మాయ మాటలే మప్పి మనుజులను
మోసము చేసే మనుజ రాక్షసుల
తగవులు వస్తే తదుపరి చూద్దాం
బుటమీద కట్టేసి కొట్టరా!
మాల్లోల్లంటరు మాదిగలంటరు
దేవుని పొందగ తగని జాతులని
దేవళంబులకు దూరులఁజేసి
భారత సుతులను భావములేక
అన్నదమ్ములనె మన్ననలేక
కలియ జూసితే కసరికొట్టరూ
దగ్గరకొస్తే 'దూరం' అంటరు
రా-దారి - నడిస్తే రాళ్ళు రువ్వతరు

మాలమాదిగలు మలినపువాళ్ళని

జానములేని హీనజాతులని

మానములేని మూఢజనులని

మాయలు చెప్పే మనజ రాక్షసుల

తగవులు వస్తే తదుపరి చూద్దాం

బుట్టమీద కట్టేసి కొట్టరా!

కష్టంబంతా కార్మికులదిగద

అధికారము ధనాధికారులది

కార్మిక కర్షక కాయకష్టముకు

ఫలితముండలని పలవరించుచు

ధన మదాంధుల దౌర్జన్యంబును

దగ్ధము చేసె దారిచూడని

బుద్ధులు చెప్పే పెద్దల మాటలఁ

బెడచెవినెట్టే పెడనర వెధవల

తగవులు వస్తే తదుపరి చూద్దాం

బుట్టమీద కట్టేసి కొట్టరా!

దేముడి పేరట గూర్త కార్యములు

మతము పేరట మాయలు యెన్నో

జరుగుచుండ యీ జగదము లెందుకు

దేముడి మాట తవపరి చూద్దాం

దేశముకొఱకు దేహము నిన్ను

మతమును కూర్చి మూల లాడుదము

జాతి దుస్థితికే జాలినొందుమీ
దేశ సేవయే దేముడి సేవ

మానవ సేవయే మాధవ సేవ

అలసింపకూ హాస్యములాడకు

కాలము మించిన కార్యము జరుగదు

నడుముగట్టి యీ నాట్యరంగమున

కుటీకి కార్యముల నెఱవేర్చుమురా

అడ్డుతగిలెడి అధమాధములను

తగవులు వస్తే తదుపరి చూద్దాం

బుఱ్ఱమీద కట్టేసి కొట్టరా!

సమానత్వమే సాటి ధర్మమని

హీనత్వము నిల నణగద్రొక్కుడని

నొక్కిచెప్పెడి నెహ్రూ నీతులు

అంటు దోషమే అణగిపోవాలని

గట్టిగ చెప్పే గాంధీ బోధలు

బుఱ్ఱల కెక్కక పాపపు టూహల

వెదజల్లెడి యీ వ్యాధిమూకలను

భారత దేశపు భాగ్యము తెలియక

భారత పుత్రుల భక్తి కీర్తులను

మంటను గలిపే మనుజు రాక్షసుల

తగవులు వస్తే తదుపరి చూద్దాం

బుఱ్ఱమీద కట్టేసి కొట్టరా!

డి. వెంకటశాస్త్రి.

అన్యాయ కాలం.

అన్యాయ కాలంబు దాపరించిందిపుడు
అందరము మేలుకోవాలయ్యో
మాన్యాలు భోగాలు మనుజు లందరి కబ్బు
మార్గాలు వెతకాలి రోరయ్యో!

అ॥

ఏటి పొడుగున దున్ని ఎరువేసి నీరెట్టి
నూర్చి పండించేది మనవంతు.

గోటుసేయుచు బూతు కూతలను కూసి తల

కొట్టి కొనిపోవు టింకొకరొంతు॥

అ॥

పొగలలో మరలలో పొగిలి పొగిలి నరుకు

పుట్టించి గుచ్చేది మనవంతు

తొగరు వాతెర సొగసు తొయ్యలులతో కులి

విరగబడుచుండు టింకొకరొంతు॥

కూలి చాలక కడుపు మాడుతూ గుహలలో

కుందుతూ కుళ్ళడము మనవంతు

గాలిమేడలలోను కమ్మతావులలోను

గర్వముగ భోగ మింకొకరొంతు

— గరిమెళ్ళ సత్యనారాణ

రైతు గోల

శీత బాధల వాత బడుచును
మండుటెండల మాడిపోవుచు
కప్ప కంబళి కట్ట గుడ్డయు
లేక కుండెడు జూడరా!

పంటలన్నియు పండి నింపును
కొట్టులన్నిటి కొదువ నెఱుగక
కడుపు మాడుచు కనలుచుండెడి
రైతు గోలను జూడరా!

పొలమునందున బలములేదుర
ఎరువులెప్పుడు కరువు లయ్యెను,
పంట పండదు పాడి యుండదు.
రైతు గోలను జూడరా!

వెలలు బొత్తిగ కూలిపోయెను
కాసుయొక్కటి కానరాదుగ
రాగి దమ్మిడి రత్నమాయెను
రైతు గోలను జూడరా!

మారువాడిల మాయ వడ్డికి
మాహుకారుల సాలు వడ్డికి
ఆస్థులన్నియు నమ్మడోయెను
రైతు దైన్యము జూడరా!

ముప్పలాతని ముంచివేసెను
వంతలాతని వరటబట్టెను
ప్రక్కవీడడు పాటుసేయడు
రైతు గోలను జూడరా!

విదై నేర్చిన పెద్దలందరు
పట్టణాలలో బ్రతుకుచుందురు
రైతు పోయిన రాజ్యమోయిన
తిరిగి చూడరు తమ్ముడా!

వారి చేతులు వట్టి చేతులు
వారి పొట్టలు వట్టి పొట్టలు
వారి కెవ్వరొ దారి చూపుట
రైతు గోలను జూడరా!

ఏటికేటికి యెక్కిపోయెడు
శిస్తు అదనము సీమ దాటెను
పాత పన్నులె భారమయ్యిన
ఎట్లు చెల్లును సోదరా!

రైతు కిప్పలు రైతు ఓరిమి
చూడలేముర, నుడువలేముర
కళ్లు తిరుగును, వళ్ళు వణకును
రైతు దైన్యము జూడరా!

శ్రీ వి శ్వం .

యువతీ యువకులకు

మాల పిల్ల

మార్గదర్శిని. పావలా.

సర్వసము డయ్యే - సర్వేశు డుంటే
కొందరు కోట్లతో - కులుకగ నేలా?
ఎందరొ కూటికి - కుందగ నేలా?

కరుణానిధియో - పరమేశుడుంటే
క్రొర్యము జగతిని - ఏలగ నేలా?
శాంతము ధూళిని - దొర్లగ నేలా?

ప్రేమమూర్తియో - ప్రభు డొక డుంటే
ద్యేషా లెన్నో - పెరుగగ నేలా?
రక్తపు టేరులు - పాటగ నేలా?

దీన రక్షుడో - దేవుడె వుంటే
దిక్కు దిక్కునా - దైన్యం బేలా?
శల్లి బిడ్డలకె - ఎడబా టేలా?

—నార్ల వెంకటేశ్వరరావు

కొడ ఇక్కడ

పెద్ద పెద్దగా - మేడలు వున్నై
మెత్త మెత్తనీ - పరుపులున్నై
గాలిని వినరా - పంకాలున్నై
వంటలు చేయా - మాలీ లున్నరు
శైరులు గొట్టా - కారులు వున్నై
కుడువా, తాగా - కటగ విడువా
కొల్లగవున్నై - ధనపు రాసులు
దండిగ వున్నై - వేయగవచ్చు
వేషాలెన్నో - చేయగవచ్చు
తలచిన పనులు - పిలిస్తే పలుకా
నొకరున్నరు - అధికారానికి
వూళ్ళే వున్నై - అక్కడ

చిన్న చిన్ననీ - గుడిసెలు వున్నై
పండడానికి - చాపల్లేవు
గాలిని పీల్చు - స్థలమే లేదు
కాలే కడుపుకు - గంజే దొరకదు
మడత కుడుములు - మత్తుగ వున్నై

వళ్ళును గప్పా - వస్త్రం నాస్తి
ధనం లేదు - దస్కం లేదు
దున్నుకు బతకా - పొలమే సున్నా
చేసుకు బతకా - కూలే సున్నా .
రెక్కల కష్టం - పరులకు పెట్టా
పిట్టను గొట్టి - పొయిలో పెట్టా
లిక్కా డా .

విష్ణు .

కష్టపడ్డా కడుపు నిండకపోతే

తిరుగు బాట

తప్పని సరి. పావలా.

దేఖో మై తదాఖా.

బందాలు తెంచుకుని
బయట బడతానోయ్
బయట లోకాలన్ని
పాలించు తానోయ్!

॥బా॥

మతములంటా నేడు
సతమతము అవుతున్న
పతితు లందరికి స
మ్మతము చూపిస్తాను!

॥బా॥

దేవుణ్ణి గీవుణ్ణి
రేవులో కీడ్చి, ఈ
దీన లోకాని కొక
దిక్కు చూపిస్తాను!

॥బా॥

—మాధవాచార్య.

నిద్దుర లేవోయ్.

రైతుల పైబడి - రక్తము తాగే
బీదసాదలను - విరుచుకు మ్రొంగే
వడ్డి దయ్యపు - కాళ్ళు చేతులను
నీ గొడ్డలితో - సరికెయ్యాలోయ్!
నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

నాటికి నాటికి - నాటుకు పొయ్యే
చిక్కిరి బిక్కిరి - రక్కసి పొదలను
నవ నాగరికపు - నాగజెముళ్ళను
నీ గుడ్డలితో - తవ్వెయ్యాలోయ్!
నిదర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

ధనిక తత్వమూ - స్వార్థపరత్వము
బిగుసుకు పోయిన - బీటి బిళ్లలను
పాదుకు పోయిన - పాటి దిబ్బలను
నీ నాగలితో - దున్నెయ్యాలోయ్!
నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

కార్మిక వర్గము - కండలుకొరికే
కర్మాగారపు - కఠిన చట్టముల

యంత్రాలయముల - హైన్య పద్ధతుల
 నీ గుంటకతో - సరిచెయ్యాలోయ్!
 నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!
 జాతి వైరములు - చదునై పోయిన
 జాతీయత వ్యవ - సాయము చేసిన
 జన్మభూమిలో - శాంతి బీజములు
 నీ జడ్డిగమున - వెదబెట్టాలోయ్!
 నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!
 పైరు పొలాల్లో - బడి తెగతింటూ
 రంకెలు బెట్టే - ఆబోతెదుల
 గంతులువేసే - గంగిరెద్దులా
 నీ ములు గర్జితో - అదిలిరిచాలోయ్!
 నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!
 అల్లిబిల్లిగా - అల్లుకుపాద్యే
 మూఢాచారపు - ముండ్ల తీగలను
 మన విద్వేషపు - కలుపు మొక్కలను
 నీ కొడవలితో - కోసెయ్యాలోయ్!
 నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!
 పంటచేలపై - పచారుచేస్తూ
 పై పై దిరిగే - పరిగ పట్టలను
 కంకులు కొరికే - కాకి మూకలను
 నీ వడిసేలతో - బెదరించిచాలోయ్!
 నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

కుప్పలు బడ్డా - కుల శేదాన్నీ
కళ్యాన్నేసీ - నురిపిడిజేసీ
భరతమాశ్చపై - పాటలు పాడుతు
నీ చేతులతో - తూర్పెత్తాలోయ్!
నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

అగ్రజాతులా - ఆత్మల లోపల
అంటుకుపోయిన - అన్నుశ్యతనీ
అతుక్కుపోయిన - అంధత్వాన్నీ
నీ పొలికట్టతో - తుడిచెయ్యాలోయ్!
నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

తాలూ తరకా - గాలికి పోసీ
దయా శాంతులను - ధాన్యపు రాసుల
బండకు నెత్తీ - పాతరబోసీ
నీ గాదెలలో - నిండించాలోయ్!
నిద్దుర లేవోయ్! - కర్నకుడా!!

“ఓ భరద్వాజ”

వీ దా సా దా

ఉందామంటే స్కూరాలేకా
 తిందామంటే తిండిలేకా
 కొందామంటే పైసాలేకా
 కూర్చున్నామోయ్!

తండీ!

కుములు చున్నామోయ్!!

రెక్కలన్నీ విరుచుకొనీ
 రక్తమంతా ధారవోస్తే
 ఒక్కరోజే నానూ ససిగా
 డొక్క నిండదోయ్!

తండీ!

పక్క నిండదోయ్!

కూచోటానికి కొంపేలేదు
 మా పాణాలకి సుఖమేలేదూ
 రాకాసీ లోకాము మమ్మా
 కూకలేస్తుందోయ్!

తండీ!

కేకలేస్తుందోయ్!

డబ్బులన్నీ వారీవై తే
 కబ్బులన్నీ వారివై తే
 అబ్బా మాకూ మిగిలేవన్నీ
 దొబ్బు లేనోయ్!
 తండీ!
 జబ్బు లేనోయ్! :

చెయ్యకపోతే దొరలకు మంటా
 చేసిందంతా మాకె తంటా
 చీవాట్లన్నీ మావేనంటా
 చితికిపోయ్యామోయ్!
 తండీ!
 చివుకుకున్నామోయ్!

ఎండిపోయెను నరములన్నీ
 ఇండిపోయెను నెత్తురంతా
 త్రామదేనత మా గుడిసెలలో
 కాలు పెట్టిందోయ్!
 తండీ!
 గజై కట్టిందోయ్!

ఫాసిజం ఎన్ని గంతులు వేసినా

జయం తప్పదు

కమ్యూనిజానికీ. ఒక అక్షా.

మ సి సి ధా తం .

జీవుల ఔమం
దేవుని మసిలోనూ,
మనుజుల ఔమం
మతముల మసిలోనూ,
కనబడునూ
వినబడునూ!
దేశం ఔమం
ధనికుల మసిలోనూ,
బీదల ఔమం
పదవుల మసిలోనూ,
కనబడునూ
వినబడునూ!

గోపీచంద్.

తెలుగులో సోషలిష్టు పత్రిక

న వ శ క్తి

ఒ క్క టే .

వద్దురా యిక భాగ్యవంతుల పెత్తనంబు

వద్దురా! మనకొద్దురా! .

యిక

భాగ్యవంతుల పెత్తనంబు,
బాధలెన్నో పెట్టి మనలను
బానిసలుగ జేసికొనియు
తృప్తిజెండక తిరుగుచున్న
తిరుగుబోతుల పెత్తనంబు

వద్దురా.....

మోసపుచ్చీ మనలొ నొకనిని
ముద్దుగా జేరంగదీసియు
మనలొ మనకు తగవుబెట్టి
మండలించెడి పెత్తనంబు

వద్దురా.....

కష్టపడియు పొట్ట నింజక
గణన జేసుక గంజి త్రావ
మదము తలకూ ఎక్కెననియు
మనల తీక్షణి పెత్తనంబు

వద్దురా.....

మనలా శ్రీ లాడగ
మధ్యనొచ్చి కోర్టుకీడ్చియు
శిక్ష వేయగ దొంగ సాక్ష్యము
చెప్పుచుండెడి పెత్తనంబు-

వదురా.....
ద

మానవులలో జేర్చుకొనక
మనల పారద్రోలి వారలు
కూలికై వినియోగపరుచుక
కూలద్రోసిన పెత్తనంబు

వదురా.....
ద

పాప భీతిని యించుకంతయు
పడక వారలు సంతసముతో
కాగ్నిక బృందంబునంతను
కష్టపెట్టెడి పెత్తనంబు

వదురా.....
ద

కష్టపడకయె కడుపునిండా
కమ్మని పక్కాలు తినియు
మనల బాధా పెట్టు గోమరి
మందభాగ్యుల పెత్తనంబు

వదురా.....
ద

చదలవాడ పిచ్చయ్య.

ఆవేదనాన్ని

ఆవేద నెక్కువై ఆవేశ మెక్కువై
వేయి నాల్కలతోడ వేగిరము చెస్తాము.

కష్టపడు నర్కాన్ని యిష్ట మొచ్చిన నీతి
పీడించి పీడించి దోచుకో రాదంటు.

మేము సంపాదించి మీచేత బెట్టినా
ధనమంత ఒకచోట దాచుంచ రాదంటు

నిలబెట్టి వీధిలో నీతి చెప్పుతాము

కూడులే కిందరము కుళ్ళి చస్తుంటేను

మస్తుగా తిని మీరు వస్తువుల నన్నింటి

దాచుంచుకొన నేడు తావుండ దండోయ్.

ఆగదోయ్ యికముందు సాగదోయ్ తంత్రము,

కష్టపడు వారిదే కాదె హక్కంతాను,

సోమరికి అందులో చోటుండరాదండి.

చదలవాడ పిచ్చయ్య.

రైతు సమస్యల చర్చించు

వా హి ని .

చదవండి.

మంతులు .

నా—

గుండెలో గుబగుబా, ముసిరే,
ప్రళయ కాల ప్రభంజనంతో:—

నా—

కడుపులో కణకణా, రగిలే
మంటలే మిన్నంట లేస్తే;—
భూములూ గీములూ—మండీ:
కోటలూ పేటలూ—కూలీ;
తోటలూ బొటలూ—కాలీ;
మేడలూ మిద్దెలూ—పేలీ;
—రులూ పంటలూ—పాడై;
పూవులూ పుట్టములు—బుగ్గె
కావ్యములు కళలన్ని—కాలీ;
చదువులూ సంధ్యలూ—సాగక;
పరువులూ మురువులూ—పోయి;

సానులూ సరసులూ — చచ్చి;
రాజులూ రాణులూ — రాలి;
భోగులూ రాగులూ — తూలి;
యోగులూ జోగులూ — చీలి;
వీనుగుల పెంటలై — పోగా;

మీ —

దేవుడూ
దేవతలంతా
తెల్లపోతారు.

పోలుకొండ భద్రయ్య.

జాతీయ పత్రికలలో

(ప్రజా బంధు

ప్రసిద్ధి చెందినది.

కడుపు మంట

కందివప్పు కమ్మదనమూ
పూచబియ్యపు తియ్యదనమూ;
పటపట యెముకల పగులాగొట్టే
పిండిపిండి నాదూవాల్లు
పండించిన నెత్తురు చుక్కల
ఫలితంగాదా?—

కమ్మకమ్మనీ నేతిబొట్టులూ
తియ్యతియ్యనీ జున్ను పెరుగులు:-
ముళ్ళుముట్టెలు డొంకడొర్లుల
ఎండకు వానకు యెండి చివికీ
తిరిగీ తిరిగి వశువుల మేపిన
నాదు కుట్టడి లేతకొవ్వా
ముద్దలోగావా?—

మెత్తని వరుపుల మేనుల వాల్చీ
ఈజీ చెరులో బైతాయించీ
శాస్త్ర చర్చలూ చేస్తూవుండు;

చల్లని గాలిలో సరసాలాడు
సరసులందరూ సంచరించు;
మేడలన్నీ నాదు యెముకల
గూడుల్ గావా?—

‘దీనబంధుడు వున్నాడంటూ’
“పూర్వకర్మా ఫలితాలంటూ”
“పెట్టని రోజున పుట్టాడంటూ”:
దొంగ ధర్మపూ వుచ్చుల పన్నీ;
నాదు గుడిసె, చినిగిన గోచీ;
గంజీనీళ్ళూ, కడుపుమంటా
కలిమేనంటూ కబుర్లుచెప్పే
కలిమీనాథుల కావరమంతా
కాలకుంటుందా?—

పోలుకొండ భద్రయ్య.

అంగ్లకార పత్రిక

నేషనల్ ఫ్రంట్‌ది

అతివాద పత్రికలలో అగ్రతాంబూలిము.

ఊరుకుంటావేల ?

ఊరుకుంటావేల నో పేదరైతా?

ఎలుగెత్తి నీ హక్కు లెరిగింపలేవా?

చేయెత్తి నీ శక్తి నెరిగింపలేవా?

పొట్ట కన్నములేక, కట్ట పుట్టములేక,

ఎముక లరిగేటట్టు లెన్నాళ్లు కష్టింతు?

నీ కటుంబ వ్యయమ్మే కష్టమైపోవ,

యీ శిస్తు భారంబు నెట్లు మోసెదవోయి?

ఇంటి కడ్డముబడి యేడ్చు నీ బిడ్డల గతి,

తలపోసి విలపించు కులకాంత గనియైన,

నాగేటి కరుగొని నాహక్కు లిమ్మనుచు-

ఎలుగెత్తి నీగోడు నెరిగింపలేవా?

ఈ దేశ, మీ భూము, లీ మేడ, లీ సుఖాల్,

అన్నియును నీ పాటునకు మారు రూపులే,

నీవు నాగలి బట్టి నేల దున్నుటచేత,

ఎగురుచూ నున్నారు యీ లక్ష్మీ పుత్రులూ!

ఏ బాడి బురదనో, ఏ చాడి ముండ్లనో,
పలు కష్టములు పడి పంట పండిస్తావు;
కడుపునిండా కూడు కాన్పించదేమి?
నీ కష్టముల కింక నియమంబులేదా?

స్వతంత్రం కోరె ప్రతి వ్యక్తి

న్యూ ఏ జ్

చదువుచూ వుండాలి.

రైతు చూడకపోతే ?

ఆగునా జీవాలు సాగునా లోకాలు,
రాజుగా మనమెంచి రైతు చూడకపోతే,
దేశాలు తలలెత్తునా? దాస్యపున్ పాశాలు తావీడునా?
ఆవు లంబా యంచు అరచు రైతుల యిండ్ల,
కల్యాణ దేవతన్ కనుల చూడనినాడు,
సాభాగ్య మేతెంచునా? దేశపున్ సిరిసంపదల్ నిల్చునా?
పిల్ల పైరుల మీద చల్ల తెమ్మెర వీవ,
గాంచి యానందించు, ఘనుని గాంచకపోతే,
నృప్తి నెజముగాఁతువా? ప్రకృతిని సౌందర్య మిక నిల్చునా?
పగలు రాతిరిలేక పాడపడు నా రైతు,
కడగండలన్ గాంచి యాదరించకపోతే!
రాజ్యాలు యిల నిల్చునా? భూదేవి భగ్నమై పోకుండనా?
శైట్టిపల్లి వెంకటరత్నం, గిరిరాజు రామారావు..

సామ్యవాద సమస్యలు

కాంగ్రెస్ సోషలిష్టులో

విడిపోతాయి.

కర్నకా

నీవు హలమును బట్టి నేల దున్నకపోతే
రాజాధిరాజులకు రాలదొక గింజైనా
నిలువ నీదున్నదే లేవోయి కర్నకా

రావోయి కర్నకా రణరంగమున దుముక
రైతు రైతని జెప్పి రైతు బలమూతోడ
రైతు సంఘాలుండ రాదు రాదంటారు
నిలువ నీదున్నదే లేవోయి కర్నకా

రావోయి కర్నకా రణరంగమున దుముక
పండినా పంటంత శిస్తుకొర కమ్మేసి
పంట ఖర్చుల రుణము రక్తమును పిండంగ
ఘన దరిద్రముతోడ కడుపగిలి పోతుండ
నిలువ నీదున్నదే లేవోయి కర్నకా

రావోయి కర్నకా రణరంగమున దుముక
కత్తులు బొణాలు ఫిరంగులతోటాలు

లేవు లేవోయంటూ జాలిపడబోకోయి
నీ హలము కొడవలియె నిజమైన బాణాలు
నిన్ను మార్కొను వార్కి
నిలువ నీడున్నదే లేవోయి కర్న కా

రావోయి కర్న కా రణరంగమున దుముక
ఆంధ్రదేశములోను నీ రైతు నాయకుల
రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పీఠ మెక్కకుండా చేయ
మితవాద నాయకులు పన్నినా తంత్రాలు
తెల్సుకొంటివిగదా నిదురబోయిన నీకు
నిలువ నీడున్నదే లేవోయి కర్న కా

రావోయి కర్న కా రణరంగమున దుముక
నీ ట్టుత్తు మాంద్యమును నీడగా జూచుకొని
బీహారు లోవలను నీ రైతు నాయకుల
హింస దౌర్జన్యాల నేరులను నుసికొల్పి
మితవాద నాయకులు నెట్టిపాఠేస్తారా? ||నిలువ||
అఖిల భారత రైతు సంఘమే యుండంగా
తమ స్వార్థములకొరకు తమ దౌష్ట్యములకొరకు
నేతిబీరల్లాంటి సంఘాలు నెలకొల్పి
నిజమైన సంఘాలు నీరసం బొనరింప
మితవాద నాయకులు సృష్టించుచున్నారు
మెలకువతో కనిపెట్టి కొట్టకుంటే డెబ్బ ||నిలువ||

ఎన్నోమూరులు నిన్ను మోసాలు చేశారు
 బేధాలు పెంచారు నీపెంపు గూల్బంగ
 అట్టి పెద్దలకీవు నీతి గఱపకపోతే
 కొట్టకుంటే దెబ్బ ధీరతతో వీరతతో
 బాలవేసరిలాగా శత్రువులపై దుముక
 రావోయి కర్షకా రణరంగమున దుముక

కామోక్ష శ్లోకం.

రైతు కెల్లరు

హిందీ 'జనరా' పత్రిక

చదివితీరాలి.

హా

మర్త్యం తెలిసికో!

ఎండకు, ఎండీ, వానకు తడినీ
బండ చాకిరీ, మెండుగ చేసిన,
కుడువా కూడూ, కట్టా బట్టా
కొదువే నీకూ, కారణమేమి?
కన్నులు తెరచి, మర్కము తెలిసీ మెలగాలోయ్!
మునుపటి లోకం, మునుపటి రోజులు అనుకొని
'ఓరే!' అంటే, ఒదిగి ఒదిగి
'ఎంకా!' అంటే 'ఏంబా'బని
శాశన మెరుగని కాయం బెందుకు?
ప్రాణం పోనీ, మానం కొరకు
ఒక్కసారిగా హక్కులు అంటూ
అందరు కలిసి, అభిమానంతో

నిలబడకుంటే కలకాలంబు

గంజీ, నీర్లే గతియకా మనకు,

సిందుగ కట్టడి నీలో వుంటే
లోకం అంతా, ఆకలి యంటూ
హదిలీపోయే అద్భుత శక్తి
అణగి వుందోయ్ నీలోను.

పి. వెంకటరత్నం.

మీ కే రాజకీయ గ్రంథం కావలసినా
ఆదర్శ గ్రంథ మండలిలో
దొరుకును.

ప్లవ గీతము

విప్లవము కావాలి - విప్లవము రావాలి,
విప్లవ జ్వాలలతో - విశ్వమే నిండాలి.

సామ్రాజ్య వాదంబు సమసిపోయేదాక,
ధనిక వాదం బింక దగ్ధమయ్యేదాక;

చెమటోడ్చి పనిచేయు శ్రమజీవు లేకమై,
శ్రామికుల రాజ్యంబు సాపించునందాక;

శ్రామికుల దోచుకొని సుఖించు సోమరుల్
విశ్వమన లేకుండ అస్తమించేదాక;

వర్గ భేదాల్ పోయి, వుత్పత్తి సాధనాల్,
వ్యక్తి పరమూగాక సంఘ పరమూదాక;

ఘోర దారిద్ర్యంబు కరువులూ కష్టాలు,
యద్ధాలు యివి యన్ని అంత మొందేదాక.

త్వరపడుడు! లాభము పొందుడు!! మోసపోకుడు!!!

కలవ కొలత జంత్రి

ర చ య త :

మాదిరెడ్డి పానకాలు నాయుడుగారు

కలవ వ రకము చేయువారికిది హస్తభూషణము. కలవ కొనువారికిది ఘనమైన రాజమార్గము. ఎంత క్రొత్త వార్తకైన నీ గ్రంథము వలన అడుగులు, అంగుళములు, మూడు కై వారములు లేక మధ్య కైవారములు, పొడవు, వెడల్పు, గుండ్రము మొదలగు అన్నిరకముల కొలతలు సులువుగా తెలియగలవు. నల్లమద్ది, లేకు, విరుగుడుచేవ, వేగిన మొదలగు కలవ వ రకము చేయువారికి, కొనువారికి, కలవ కొలతలను తెలియగోరు ప్రతివారికినిది మిగుల ఉపయుక్తమైనది. ఇట్టి జంత్రి ఇదివర కెచ్చటను వెలువడలేనవి ఘంటాపదముగ జెప్పగలము. కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు. కాన ఆలసించి ఆశాభంగమునొందక త్వరపడుడు!

వెల రు 2—0—0. పోస్టేజి రు 0—8—0.

వలయువారు:- సుగ్గిశెట్టి చిన్నయ్య,

మర్చంటు - బెజవాడ.

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	TPLA106B 174
పుస్తకం పేరు	శ్రీమద్విశ్వానాథ
తారీఖు	25/10/20
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	83
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాక పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	1, 2 65 to 72 NO
తయారు చేసినది	Hema
పేజీలు విడదీసినది	Hema
స్కాన్ చేసినది	Hema
పరీక్ష చేసినది	lakshmi
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడింది	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good